

10 ΑΛΗΘΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΞΕΝΙΤΙΑ

Πετρούλα Καραγιάννη

Είπα να γράψω για αυτό το θέμα για 2 λόγους: πρώτον, επειδή και λόγω της δουλειάς μου – και όχι μόνο – έχω την ευκαιρία να μιλάω με πολλούς νέους (18-25) και με ρωτούν συχνά για το πώς ήταν τα (7) χρόνια που έζησα στο εξωτερικό και πώς είναι τώρα που έχω γυρίσει στην Ελλάδα και δεύτερον επειδή δύο φίλοι σήμερα μου υποσχέθηκαν ότι αν έγραφα θα το διάβαζαν... Υπάρχει και ένας τρίτος λόγος βέβαια ότι οι σκέψεις στο μυαλό μου αποκτούν ερμηνεία και δομή όταν γράφω...για αυτό και εκτός από το μπλογκ, κρατάω ημερολόγιο, γράφω στο χέρι (ακόμα, ναι...) τα ραντεβού μου, σημειώσεις κλπ κλπ. Ξεκινάω λοιπόν.

1. Όταν φεύγεις, η ζωή πίσω – των φίλων σου, της οικογένειάς σου κλπ- συνεχίζεται. ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ. Ναι.

Δεν σε περιμένουν να γυρίσεις για να συνεχίσουν να ζουν. Ναι, τους λείπεις, ναι σου λείπουν. Αλλά έτσι είναι η ζωή. Αν λοιπόν έχεις στο μυαλό σου να γυρίσεις πίσω και δεν έχεις ρίξει μαύρη πέτρα πίσω σου, τότε φρόντισε να μην είσαι τουρίστας στις ζωές των αγαπημένων σου. Γιατί όταν γυρίσεις με το καλό, ναι, εκεί θα είναι, αλλά θα έχεις χάσει πάσαρα πολλά και σημαντικά.

2. Όσο είσαι έξω, θα είσαι τουρίστας για τον τόπο σου.

Ξέρεις, σαν αυτούς που έρχονται τα καλοκαίρια, γίνονται κόκκινοι, παραγγέλνουν χωριάτικη και βγάζουν φωτογραφίες; Αυτό. Μόνο που εσύ θα μιλάς και την γλώσσα, θα έχεις 4-5 παραπάνω ντόπιους γνωστούς να συναντήσεις και ναι, δεν θα χρειάζεσαι βίζα. Αν είσαι ΟΚ με το να ζεις και να ζήσεις έτσι, τότε να ξέρεις, ότι ο τόπος σου θα σε αντιμετωπίζει/σει σαν τουρίστα. Φιλόξενα βέβαια, αλλά σαν επισκέπτη.

3. Ισοπέδωση τώρα.

Νεότεροι σε ηλικία, μεγαλύτεροι, βγαίνουμε στο εξωτερικό και ξαφνικά όλα, ΜΑ ΟΛΑ είναι καλύτερα από την Ελλάδα. Καταρχάς, είναι αδύνατον. Κατά δεύτερον, πόσο άδικο είναι αυτό για τους ανθρώπους σου που έχουν μείνει πίσω; τρίτον, δηλαδή τί; Να αφήσουμε όλοι τα σπίτια μας και να πάμε στις Ελβετίες και στις Σουηδίες; Επειδή έρχεται το τραμ στην ώρα του, επειδή αμοίβεσαι καλά, επειδή θα πάρεις καλή σύνταξη; Και δεν το πάω στην θάλασσα, στον ήλιο, στο μεράκι κλπ σαν διαφήμιση του ΕΟΤ, αλλά σε αυτό: μακάρι η αξία που βλέπεις σε έναν τόπο να μην αποτιμάται σε υλικά αγαθά και οικονομική αξία. Μακάρι σημασία για σένα να έχουν άλλα, πιο όμορφα.

4. Όχι, το δίλημμα “Ελλάδα-μένω για τους δικούς μου/Η εξωτερικό-για να κάνω καριέρα”, δεν ισχύει.

Από δικαιολογίες, είμαστε φοβεροί. “Αυτός ο Έλληνας διαπρέπει στο εξωτερικό, ενώ η Ελλάδα τρώει τα παιδιά της”, “Αν είχα μείνει έξω, τώρα θα έβγαζα τόσα, θα είχα αυτή την θέση”. Ακούμε, διαβάζουμε, λέμε και τελικά, τα πιστεύουμε.

Καταρχάς, υπάρχουν χιλιάδες παραδείγματα ανθρώπων που τα καταφέρνουν μια χαρά και εδώ, οπότε αυτοί, τί; εξωγήινοι; Ήσαν το μαγικό φίλτρο;

Κατά δεύτερον, μήπως το γεγονός ότι υπάρχουν αυτές οι αντικειμενικές δυσκολίες (γραφειοκρατία, έλλειψη δομών, κοινωνικού κράτους κλπ) πρέπει να τα πάρουμε ως μία πραγματικότητα που πρέπει να βρούμε τον τρόπο να “δουλέψουμε μαζί της” work with it που λέμε; Και σιγά σιγά να την αλλάξουμε; Η διαχείριση αλλαγής σε κάθε θεωρία μάνατζμεντ ξεκινάει από κάτι πολύ βασικό: να κατανοείς το context στο οποίο είσαι και όλα τα στοιχεία που το επηρεάζουν. Μήπως, μας λείπει η αποφασιστικότητα και η συνεργασία για να αντιμετωπίσουμε το τέρας, γιατί...λέμε...”ωχ αδελφέ, πού να μπλέκω τώρα...”; Αναρωτιέμαι.

5. Όταν είσαι έξω, είσαι εσύ ο ξένος.

Και είναι μία εμπειρία που πρέπει να την ζήσεις. Και να την επιδιώξεις, για να ανοίξει το μυαλό σου και να δεις έξω από την φούσκα σου. Και να δεις τον εαυτό σου πώς χειρίζεται μία τέτοια κατάσταση, πώς κάνεις νέους φίλους, πώς γίνεσαι μέρος μίας κοινότητας που δεν έχεις καθόλου κοινές παραστάσεις, εμπειρίες και τρόπο σκέψης, πώς βρίσκεις από πού να αγοράσεις κορδόνια ή να καλέσεις κάποιον να σου συνδέσει τα φώτα. Μπορείς βέβαια, να το προσεγγίσεις διαφορετικά: να βρεις άλλους 5 Έλληνες και να είναι αυτοί η παρέα σου. Και έτσι να ζεις σε 3 φούσκες/πραγματικότητες: την μία των Ελλήνων στο εξωτερικό, που δημιουργούν ή κρατούν μία εικόνα για την Ελλάδα που δεν εξελίσσεται, την δεύτερη φούσκα του expat στο εξωτερικό, που δεν καταλαβαίνει γιατί π.χ. είναι αργία και είναι κλειστά τα μαγαζιά και την τρίτη φούσκα του “μετανάστη” που επίσης έχει μία πολύ αποσπασματική εικόνα για το τί συμβαίνει στην Ελλάδα. Συγχαρητήρια.

6. Κάνε ό,τι θες.

Ένας φίλος μου το θύμισε αυτό πρόσφατα και είπα να το κολλήσω εδώ. Σε αυτά, στις αποφάσεις για το αν θα φύγω ή θα μείνω δεν υπάρχει μόδα/trend και “κάνω ό,τι κάνει ο κόσμος”. Δηλαδή υπάρχει, αλλά αν το ακολουθήσεις, αυτό λέει πολλά για σένα. Δες τί θες, τί σε γοητίζει πραγματικά – άσχετα με το ποιο brand θα φαίνεται καλύτερα στο Βιογραφικό σου και πού ακούς ότι έχει ευκαιρίες για δουλειά – και κάνε αυτό που θες, αυτό που αγαπάς. Μόνο έτσι, θα ξυπνάς και θα λες “ΟΚ, αν είναι το τελευταίο πράγμα που κάνω στη ζωή μου σήμερα, είμαι περήφανος”. Γαλήνη ψυχής, μεγάλο πράγμα.

Α, να μην ξεχάσω. Μην αφήσεις τον φόβο σου για αλλαγή, για το καινούριο να επηρεάσει την ζωή σου. Μάθε να αναγνωρίζεις πότε ο φόβος παίζει μαζί σου και οδηγεί τις αποφάσεις σου. Και μετά, το δίλημμα μάλλον είναι απλό: Θα αφήσεις τον φόβο να ορίζει, να είναι η πηγή από την οποία λειτουργείς και ζεις; Ή όχι;

7. Όταν είσαι έξω, είσαι ξένος.

Το είπα ξανά πιο πάνω; Όχι ακριβώς. Το είχα διαβάσει κάπου και το κρατάω από τότε: ο ξένος είναι πάντα ξένος στην ξένη χώρα. Ρώτα και άλλους που έζησαν πολλά περισσότερα χρόνια από εμένα.

8. Η εικόνα του Έλληνα “θύμα” των καταστάσεων και της κρίσης δεν είναι σέξυ.

Κάθε φορά που κάποιος λέει “με αντιμετωπίζουν κάπως στην εταιρεία μου στο εξωτερικό, επειδή

είμαι Έλληνας”, συγκινούμαι. Μπα.

Όχι ότι δεν μπορεί να ισχύει, αλλά επιλέγω να μην πιστεύω αυτή την εκδοχή της ιστορίας, γιατί δεν μου αρέσει να βάζω τον εαυτό μου στην θέση του θύματος. Εσένα; Υπάρχουν 2 εκατ. άλλοι λόγοι, για τους οποίους μπορεί να σε αντιμετωπίσουν διαφορετικά στην δουλειά σου και αν είναι σοβαροί επαγγελματίες και άνθρωποι, δεν θα είναι το διαβατήριό σου. Αλλά ναι, πολλοί έχουν φύγει γιατί η ανεργία μαστίζει όχι μόνο τους νέους αλλά και οικογενειάρχες και ανθρώπους που ήταν κοντά στην σύνταξη και άλλοι φεύγουν γιατί όντως είναι καλή κίνηση επαγγελματικά. Αλλά, μην μου κλαίγεσαι βρε αδελφέ. Κάνε την επιλογή σου και αν δεν σου ταιριάζει, γύρισε ή work with it:)

9. “Η δουλειά δεν είναι ντροπή”, λέμε οι Έλληνες. Μόνο όταν είμαστε έξω.

Όταν ήταν να παραδώσω το τελευταίο διαμίσμα που έμενα στην Ζυρίχη και επειδή έπρεπε να το αφήσω στην εντέλεια (αλλιώς ο ιδιοκτήτης βάζει συνεργείο καθαρισμού που στοιχίζει γύρω στα 1500 φράγκα) έβαλα μία αγγελία για κάποιον να με βοηθήσει. Μου απάντησαν 4-5 άτομα σε 2 ημέρες και αποδέχτηκα την πιο οικονομική προσφορά. Η κοπέλα που θα ερχόταν ήταν Ελληνίδα, δασκάλα γιόγκα. Η οποία ήταν διατεθειμένη να κάνει οποιαδήποτε δουλειά για να επιβιώσει. Όπως κάνουν πολλοί Έλληνες όταν βρίσκονται έξω. Αντε πες μου, πόσοι από εμάς θα το κάναμε αυτό στην Ελλάδα; Θα καθαρίζαμε, θα πλέναμε, θα πηγαίναμε να κάνουμε δύσκολες χειρωνακτικές δουλειές για να επιβιώσουμε; Τί αλλάζει; Ότι μας χτυπάει η ανάγκη; Ότι δεν φοβόμαστε ότι θα μαθευτεί στους γνωστούς μας; Ότι έχουμε καλομάθει;

10. Και, τί, έτσι τσάμπα;

Είμαι Υδροχόος. Με ωροσκόπο Δίδυμο, αλλά αυτό είναι μία άλλη ιστορία. Τέλος πάντων, ως ζώδιο του αέρα έχω μία τάση προς σκέψεις και ιδέες που έχουν να κάνουν με έναν “ανώτερο σκοπό”. Πού το πάω...

Πρώτον, πιστεύω ότι ο κάθε άνθρωπος έχει έρθει στον κόσμο αυτόν για έναν σκοπό και το ότι γεννήθηκε σε έναν συγκεκριμένο τόπο και χρονικό σημείο, δεν είναι τυχαίο. Δεύτερον, πιστεύω ότι η αγάπη δεν ζητάει ανταλλάγματα. Ότι αν αγαπάς, αγαπάς για σένα, όχι για να σε αγαπούν. Και αν αγαπάς, το δείχνεις με πράξεις. Και αν αγαπάς έναν τόπο το κάνεις για πολλούς λόγους, αλλά όχι γιατί περιμένεις/έχεις την προσδοκία και την απαίτηση να σε ανταμείψει.

Από την άλλη, και εδώ πάω πάλι στην πρώτη μου υπόθεση, γεννήθηκες, μεγάλωσες εδώ, όχι από τύχη, ξαναλέω. Ένας τόπος, οι γονείς σου έκαναν μία επένδυση σε εσένα για να γίνεις μεν καλύτερος άνθρωπος αλλά και καλύτερο μέλος μίας κοινότητας. Και εσύ, φεύγεις και δεν επιστρέφεις – έστω από εκεί που είσαι – καθόλου, τίποτα από αυτή την επένδυση; Τί, έτσι; τσάμπα; Πολλές λέξεις για να σου πω ίσως κάτι πολύ απλό. Στην τελική, αυτό που έχει σημασία σε αυτές τις αποφάσεις, όταν δηλαδή θα είναι να αποφασίσεις πού θα ριζώσεις για να μπορέσεις να μεγαλώσεις περισσότερο, είναι αυτό. Να αποφασίσεις. Να πεις, εδώ είμαι. Από πείσμα και τρέλα.